

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

Voor de Stad. . . f 12.

Franco per post. . . 14.

(Verschijnende driemaal in de week, Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

DIGERE VERBODEN, QUID VETAT?
HOLLAND.

ADVERTENTIE

15 cents de regel

... behalve 35 cents zegel

ITALIË.

Uit Rome schrijft men: Het schijnt dat het sedert eenigen tijd aangekondigd consistorie stellig op maandag 21 april bepaald is. De vroeger genoemde prelaten, mgr. Altieri, mgr. Aquini en mgr. Zaccaria, zullen in die vergadering tot de waardigheid van kardinaal worden verheven, terwijl de benoeming der bisschoppen van Tarbes en Fréjus zal worden bekrachtigd.

Men noemt mgr. Viale-Prea, nuancus te München, als den opvolger van mgr. Altieri te Weenen.

De koning en de koningin van Napels hebben den 26 maart Rome verlaten, om naar Napels terug te keeren. De graaf van Trapani vergezelt H. H. M. M.

De gezondheid van den Opper-Herder blijft naar wensch; de lange en talrijke reizen der goede Week hebben den H. Vader in het minst niet verzwakt.

AMERIKA.

De te Londen ontvangen berigten uit Buenos-Ayres loopen tot 25 januarij. De dagbladen dier stad behelzen de redevoering, met welke Rosas de zitting der wetgevende kamers van de Argentynsche republiek heeft geopend.

De dictator spaart in zijne aanspraak de vreemde mogendheden niet. Hij haalt de staatkunde van de Engelsche regering vinnig door, wier vertegenwoordiger, de commodeur Parvis, zich vijandig jegens de belangen van Buenos-Ayres getoond heeft. Ook Frankrijk wordt, in weerwil van zijne pogingen om zich strikt onzijdig te houden, niet beter door den dictator behandeld. Eindelijk heeft ook het gouvernement der Vereenigde Staten van Noord-Amerika het ongeluk gehad Rosas te kwetsen en hij geeft zijn misnoegen in onduidelzinnige bewoordingen lucht.

De dictator kondigt tevens aan, dat hij zijnen vertegenwoordiger bij het hof van Londen gelast heeft, om veldtocht te vragen voor de verlenging van den oorlog ten gevolge der werking van Englands invloed.

ZWITSERLAND.

De Staats-Courant van Lucern deelt de volgende opgave van den buit door de Lucernsche troepen in het gevecht van 1 april op de vrijkorpen behaald:

- 1°. Drie batterij houwitsers; 2°. eene batterij kanonnen; 3°. 23 wagens met amunitie en bagage; 4°. ongeveer 80 paarden; 5°. het vandel der vrijkorpen van Liestal; 6°. dat van de Lucernsche infanterie met twee kleinere standaarden; 7°. ongeveer met verscheidene duizenden franco in gouden en zilveren stukken.

RUSSLAND.

Al de Catholische bisschoppen die in Georgie hun verblijf hielden, zijn door de Russische regering verdrongen. Een hünner is te Konstantinopel aangekomen, van waar hij zich naar

Rome begeeft, om aldaar de draagrijke tijding over te brengen. De andere bisschoppen te Trapani zijn gebleven, ten einde tot de bevelen hunner oversten af te wachten.

De Catholijke missie in dat gedeelte van Rusland bestond uit negen bisschoppen, die door de Propaganda daarheen afgezonden waren. Sedert lang was men er gestadig op uit om hun nieuwe moeilijkheden te berokkelen. Eerst had men hen willen dwingen om den oorzak als hun geestelijk en tijdelijk opperhoofd te erkennen. Onnodig is het te zeggen dat zij dit weigerden. Later legde men hun de verplichting op van zich te onderwerpen aan het consistorie van Mohilew, zich te laten naturaliseren, buiten Rusland geen geestelijk opperhoofd te erkennen, in één woord het gezag van den Paus te loochenen en alle briefwisseling zelfs over geloofspunten met het buitenland te staken. Nieuwe weigering van de zijde der zendingen. Die weigering was voldoende om hen op staanden voet te vervolgen. De soldaten, die met de uitvoering van dit barbaarsch bevel belast waren, lieten geen oogenblik rust aan die arme kloosterlingen zoolang zij niet over de Russische grenzen waren; zij konden noch hunne schapen vaarwel zeggen, noch orde op hunne zaken stellen.

Zulk eene woeste handelwijze moet alle eerlijke harten verontwaardigen; doch sedert lang volgt de Russische regering geene andere gedragslijn, en zij heeft het droevig voorrecht niemands verwondering gaande te maken, zelfs dan niet, wanneer zij zich tot het werktuig der onregtvaardigste maatregelen laat gebruiken.

DUITSCHLAND.

Uit Keulen schrijft men in dato 4 april:

Van alle zijden uit Duitschland ontvangt men bij voortdurin gbedroevende berichten: nopens overstromingen der rivieren. De Rijn, de Main, de Neckar, de Saale, de Elve, de Leine, de Wezer, de Donau, de Moldau, de Oder en al hunne takken zijn gelijkelijk door den plotseligen doorn en hevigen en langdurigen winter en na het vallen van ontzettende sneeuwmassa's Whiten hune oevers getreden, alles in hunne vaart verwoestende, dijken en dammen vernielende, akkers ontwoestende, boomten ontwortelende, huizen en schuren medesleurende. De dagbladen zijn opgevuld met allerlei ijzingwekkende bijzonderheden; op onderscheidene plaatsen hebben ook vele menschen in de verbolgen vloedden het leven verloren. Te Hanoyer en te Maagdenburg stroomt het water door de straten, te Praag insgelijks en voert daar gebouwen, watermolens, landgereedschappen en ijschotsen mede, zoodat men daar zelfs niet met boen en elkander hulp kan bieden. De Barby zijn 120 huizen bijna geheel vernield. De zamenvloeding van Elve en Saale, nabij deze plaats, maakt daar het gevaar dubbel groot. Te Breslau zijn onderscheidene huizen ingestort. Bij Regensburg is de Donau zoo verre buiten zijne oevers getreden, dat men van den dom rondom de stad slechts eene zee ziet, waarmede

hier en daar de daken en torenspitsen der dorpen opstaken. Ook te Breslau voert de Elve, met eenen waterstand zoo hoog als niemand zich weet te herinneren ooit te hebben beleefd, huisraad, boomten en stukken van huizen voorbij. Onderanderen is daar den 2den april tegen de brug een huis aangedreven en in stukken geslagen, waarin een lyk in de doodkist lag, terwijl de begrafenisknoeken in een der vertrekken verspreid lagen. Bij Pillnitz zijn drie huizen aangedreven, waarvan een, nog geheel in zijne voegen gebleven, op het drooge geraakte en nog al de meubelen inhield.

Wat onze omstreken aangaat kan niemand zich van den omvang der ramp een denkbeeld vormen, die er niet ooggetuige van is geweest. In het district Worringen alleen zijn 20,000 morgen, tot op eenen afstand van 24 uren gaans van den Rijn, door het water bedekt. Van het dorp van dien naam staan 400 huizen onder water, dat hier en daar een hoogte van 18 voet heeft.

SPANIË.

In ons vorig nummer hebben wij gezegd dat de senaat het wetsontwerp betrekkelijk de teruggave aan de geestelijkheid van hare nog overgebleven goederen heeft aangenomen. Dit ontwerp in de beide kamers eene aanzienlijke meerderheid erlangd hebbende, lijdt het geen twijfel of het zal bij het Spaansch volk een gunstig onthaal vinden en krachtadiglijk bijdragen om de eensgezindheid tusschen de geestelijkheid en de regering te herstellen. Het verdient opmerking, dat de taal der oppositiebladen zoo zonderling veranderd is, sedert dat de in de cortès plaats gehad hebbende beraadslagingen duidelijk hebben bewezen, dat het de overmaat der onregtvaardigheid zou zijn, eene door alle onpartijdige mannen en door alle vrienden der orde en der wetten noodzakelijk geachte herstelling nog langer te verschuiven.

Hopen wij dat de regering zal voortgaan op den weg welken zij ingeslagen heeft en dat zij trachten zal de zoo talrijke wonden te heelen door de ongelukkige gebeurtenissen, welke Spanje geteisterd hebben, van de Eerke terug te brengen.

— Men zegt dat Zijne Heiligheid bereids mgr. Macini als apostolischen nuntius bij het hof van Madrid heeft benoemd.

ENGELAND.

De Londensche dagbladen deelen het resultaat van de inkomsten van Engeland gedurende het op 5 dezer geëindigd finantiël jaar. Het staat biedt zeer gunstige uitkomsten aan. De inkomsten overtreffen die van het vorig jaar met 1,410,000 ponden sterling (16,928,712 guldens).

— De stoomboot *Caledonia*, welke eenigen tijd te Liverpool opgehouden is geweest, om de klaring in te nemen van de Engelsche nuntius ter zake van het grondgebied van de Oost-Indische Compagnie, is in den ochtend van den 5 dezer naar Amerika vertrokken. Bij hare terugkeer zal zij ons ongetwijfeld den indruk doen ken-

nen, welken de verklaring van sir Robert Peel en van lord Aberdeen in de Vereenigde Staten zal gemaakt hebben. Het kan dus niet anders of de terugkeer der *Cardon* zal het ongeschuld te moeten gezien worden.

FRANKRIJK.

De *Courrier de Lyon* deelt eenen brief mede van zijne eminentie den kardinaal de Bonald, aartsbisschop van Lyon, waarin die kerkvoogd verklaart, dat, bij het veroordeelen van het *Handboek* des heeren Dupin, het geen zijn doel is geweest, het gouvernement aantevallen en tegen het tegenwoordig regerings-stelsel oppositie te voeren.

» Ik eerbiedig, zegt hij, de regten welke door de natie ondersteund worden; ik behoort aan het door de grondwet gevestigd gezag. Ik span niet samen en zal nooit tegen het tegenwoordig regerings-stelsel zamenspannen. Ik houd mij alleen met mijne geestelijke bediening bezig.

» Gij hebt, voegt de prelaat er bij, in mijn mandement eene geheime vijandelijkheid jegens de regering gezien. Ditzelfde vond de restauratie in eenen mijner brieven, welken de toenmalige groot-zegel bewaarder, thans pair van Frankrijk, in handen der rechtbanken wilde stellen. Een gewezen magistraat, op dit oogenblik mijn leek, kreeg last mij te vervolgen; toen even als heden verdedigde ik het gezag en de vrijheid der Kerk. Het dagteekent reeds van lang, dat zij, die de waarheid verdedigen, beschuldigd worden niet de vrienden van Cesar te zijn.

— Met de voorbereidselen voor het naamfeest des konings is reeds een begin gemaakt.

— Men verzekert dat het ontwerp van wet aangaande den spoorweg van Parijs naar Straatsburg in een der volgende zittingen, aan de kamer der gedeputeerden zal worden aangeboden.

— De raad der akademie te Toulouse heeft den 2 dezer uitspraak gedaan over zes studenten, die uit hoofde der laatste onlusten voor hem gebragt waren. Aan twee is het bijwonen der lessen te Toulouse voor altijd, en gedurende zes maanden op elke akademie in het koninkrijk ontzegd; een mag de lessen te Toulouse voor den tijd van zes maanden en de drie overigen gedurende drie maanden niet bijwonen.

— Vóór het vertrek van den maarschalk Bugeaud uit de stad Algiers naar Oran, is hem plegtiglijk de eereleden aangeboden, dien de voornaamste Europeesche volkplanters in Algerie, uit de opbrengst eener vrijwillige inschrijving, voor hem hebben doen vervaardigen. De maarschalk heeft, na de volkplanters bedankt en hun verzekerd te hebben dat hij steeds op hunne medewerking rekende voor het gelukkig volvoeren van de hem opgelegde taak, onder anderen gezegd: «De algemeene bevrediging van Afrika kunnen wij op dit oogenblik nog niet verwerven; vooraf zullen eenige geweerschoten moeten worden gelost. De togt naar Bugia zal het begin uitmaken van eene geheele reeks krijgsverrichtingen, waarvan men niets anders dan eene gunstigen uitlag verwacht kan. De rijke en vruchtbare valleijen van het land der Kabylen zullen weldra in ons bezit zijn. Die op dezen dag toe onbedwongen volkstammen zullen groote voordeelen aan twee rijkheid en aan den handel aanbrengeu. Bugia en Delys zullen het middelpunt van gewichtige handelsbetrekkingen tusschen Frankrijk en Algerie worden.

» Het was mijn voornemen om voor goed naar Frankrijk terug te keeren; maar in weerwil van mijne zestig-jarigen ouderdom, wil ik, zoo lang mijn gezondheid mij dit zal toelaten, voortgaan, wat ik begonnen heb te ondernemen. Uiteen afmoeijende gezegden behalve mij gedroffen, en al mijn pogingen zullen er toe strekken om de wettige beluifingen te verdienen, waarmede gij mij versieft.

— Uit Constantine schrijft men: » De scheik van de *basin* *Oran*, ten zuiden van de natuurlijke grenzen van Algerie, vijftig uren ten zuidwesten van Tugurt [de *basin* is diep in de woestijn Sahara] gelegen, heeft zijn hertog gekond; zijn naam is Frankrijk te onderwerpen. De zoon van den scheid, een vijftigjarig neger, is hertog aangekomen om de voorstellen van zijnen vader over te brengen.

— Volgens brieven uit Manila van den 23 de cember, is een scheepsvaandrig van het Fransch fregatschip *Sabine*, door de Maleijers te Balilan, een eiland in de Chinesche Zee, om het leven gebragt; nog drie andere waren in hunne handen gevallen, die men echter hoopte terug te zullen erlangen. De Fransche admiraal had maatregelen genomen om de misdadigers, tot een voorbeeld voor anderen, op eene gestrange wijze te straffen.

— Dat men nimmer te onzigtig met het gaz kan wezen, bewijst al wederom het voorged ongeluk.

In de straat St. Martin te Parijs is een groot winkelhuys, hetwelk verlicht wordt met gaz, waarvan een bek in het vertrek van den concierge uitkomt. Nu zat deze, een man van omstreeks 30 jaren, woensdag den 2 dezer, met zijne 27 jarige vrouw in zijn vertrek te eten, toen er onverhoeds eene zoo geweldige ontploffing plaats had, dat beide man en vrouw, van hunne plaatsen opgenomen en met zulk een geweld tegen het plafond van het vertrek gesmeten werden, dat zij er als het ware verplet van geraakten. Het geval is geweest, dat er zich onder het vertrek, tusschen het getimmerde, uit een lek ontsnapt gaz had opgehoopt, hetwelk thans ongelukkig met het vuur in den haard in aanraking was gekomen. De toestand van de beide echtgenooten is zoo verschrikkelijk dat er weinig hoop op hun behoud bestaat. Zij moeten door het ontvlamde gaz als het ware met het geweld van buskruid tegen het plafond geschoten zijn geweest, want aan hetzelfde zag men op de plek, waartegen zij geslagen waren, hunne bloedige silhouetten als het ware afgeteekend.

NEDERLAND.

» HAGE, 8 april. De heer Rochussen, benoemd gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, is eergisteren uit Brussel in deze residentie aangekomen.

— 9 april. De heden ontrangen rivierberigten melden, dat, ten gevolge van den voortdurenden val des waters, thans alle gevaar voor dijken en waterkeeringen als afgewend beschouwd kan worden. De hertogewone rivier-correspondentie langs de Waal was dienvolgens op gisteren gestaakt, en zou heden ook langs den Neder-Rijn en Lek kunnen ophouden. (St. Ct.)

» ASSEN, 9 april. Men onderhoudt elkander hier algemeen over een uit Amsterdam ontvagen aanbod, om op particuliere kosten een spoorweg door Drenthe aan te leggen, aansluitende aan den Geldersch-Overijsschen spoorweg en zich uitbreidende door de provinciën Groningen en Vriesland. Ook te Groningen is een dergelijk aanbod ontvagen.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van 8 april.

Onderscheidene verzoekschriften zijn ingekomen, onder anderen betrekking hebbende tot de voordragt van wet oopenbare schutterij, het verbond, het stem- en kiesregt enz., en wegens de herziening der grondwet. Men haast van dit laatste onderwerp zijn sekwesteren van Amsterdam, Naarden, Alkmaar, Medenblik, Middelburg, Zierikzee, Gasselte enz. ontvagen. — Alders

adressen worden verzonden aan de daartoe bestemde commissie.

De commissie, belast geweest met het aanbieden aan den koning van eene lijst van de kandidaten, er opvallig van de opengelezen betrekking van aadelaar in de hopen raad, heeft bij monde van den heer van Goltstein, hertog gedaan over de door haar volbrachte taak, terwijl daarna voorgelezen wordt een koninklijk besluit, waarbij uit het aangeboden drietal mr. N. P. Noiret de Bruyn tot raadster in den hopen raad benoemd wordt. — Een en ander wordt aangenomen voor kennisgeving; wordende de commissie voor de door haar volbrachte taak bedankt.

De vergadering gaat daarna uiteen.

LATERE BERICHTEN.

De heropening der zittingen van den Zwitserschen landdag heeft den 6 dezer te Zurich plaats gehad. Al de deputatiën waren tegenwoordig, met uitzondering van Tessin en van Valais, welke in den loop van den dag verwacht werden.

De voorzitter opende de vergadering met eene redevoering, in welke hij de afgevaardigden het gewicht van hun mandaat onder het oog bragt, en hen aanspoorde om de meest mogelijke bezadigdheid in acht te nemen, ten einde verbitereerde debatten voor te komen en de reeds zoo sterk bestaande spanning niet te vermeerdereu.

Er wordt vervolgens lezing gedaan van de door de kantons Lucern en Argau gedane vorderingen:

1°. Lucern verlangt dat de landdag strenge maatregelen neme om de heffmoete werking der vrij-korpsen te beteugelen, en dat Argau en Baseland gehouden zullen zijn al de kosten te betalen, welke de jongste inval op het Büttenisch grondgebied aan dit land veroorzaakt heeft. 2°. Argau vordert dat de landdag besluit neme tegen de jesuiten en dat Lucern eene algemeene kwijtschelding van straf uitvaardige.

De vergadering verklaart zich vervolgens met bijna eenparige stemmen voor de behoeming eener commissie van zeven leden, ten einde den staat van zaken onder al deszelfs gedaanten te onderzoeken.

De radicale partij telt vier leden in die commissie: het zijn de heeren Furrer, van Zurich; Weber, van Bern; Kern, van Thurgau; en Blumetz, van Glaris. De drie commissarissen van de tegenpartij zijn de heeren Schmid, van Uri; Calame, van Neuchatel; Muller, van St. Gall.

— Brieven uit Bazil brangen een zeer ernstig feit aan het licht; een genootschap van brandstichters heeft zich in dit kanton gevormd, hetwelk hoofdzakelijk zijne aanslagen richt tegen de woningen van hen, die met de jesuiten in betrekking staan.

— In den *Courrier de Lyon* van 5 april 1848 men:

Wij vernemen dat te Geneve jk. vrijdag een poging tot omwenteling beproefd is.

Dank hebbe de overlechtsbranting tusschen de overheden en de inwoners, is die poging gelukkig vereijld.

— Eene aan een Duitsch stad genigte correspondentie verzekert, dat onlangs te Venenna rijke arrestatiën gemaakt zijn, ten gevolge van aldaar ontdekte revolutionaire woelingen.

— De hertog van Montpensier is naar Algerie vertrokken.

— Het schijnt dat men voornemens is de officieren, die deel genomen hebben aan de petitiën tegen de wapening der Parische fortificatiën, streng te vervolgen.

— In het dorp Bluvignac (Frankrijk) zijn den 4 dezer acht en dertig huizen afgebrand.

